

dringer, koster gennemsnitlig ca. 28 Kr. maanedlig.“ Og Distriktslæge Hamburger i Esbjerg skriver: „Paa given Foranledning skal jeg herved meddele, at der for Tiden findes en betydelig Huslejlighedsnød her i Esbjerg, saavel for bedrestillede som navnlig for Smaafolk — Arbejderfamilier med Børn o. l. Jeg har i min Egenskab af Fattiglæge i de senere Aar ofte haft Lejlighed til at iagttage, at saadanne Smaakaarsfolk have været tvungne til at tage til Takke med Lejligheder, som trodsede de tarveligste sanitære Fordringer, f. Eks. dybe og fugtige Kældere eller usle Kvistlejligheder — til stor Skade for Beboernes, navnlig Børnenes, Helbred. Esbjerg trænger i meget høj Grad til gode, sunde og billige Boliger for Arbejderklassen.“ Endelig meddeler fra samme By en Hr. Chr. Grove, at Smedenes Fagforening og Postbudenes Forening i Esbjerg forgæves have søgt om Statslaan til Opførelse af Boliger, medens et Par andre Foreninger have undladt at søge, fordi der ingen Penge var at faa.

Maa jeg saa endelig meddele, at fra Vejle foreligger der ligeledes Meddelelse, bekræftet af Distriktslægen og Poliassistenten, om, at der er stor Bolignød, og at man ogsaa der maa tage til Takke med daarlige Boliger, Kældere og Kviste, eller flytte ud til Landkommunerne.

Jeg haaber, at det ærede Flertal og den højtærede Minister ville indrømme, at dette maa være Bevis nok for Rigtigheden af den af Mindretallet i Finansudvalget fremsatte Paastand, og jeg haaber derfor, at man vil være med til at bøde paa denne Bolignød. Jeg synes, det maa være en naturlig Opgave for Staten, og det vilde være et meget stort Gode for de paagældende Smaakaarsfolk, ikke mindst i hygiejnisk Henseende. Jeg anbefaler derfor det foreliggende Ændringsforslag.

Finansministeren (*Vilhelm Lassen*):

Jeg takker for Udvalgets Tilslutning til samtlige de af mig stillede Ændringsforslag, men da der er Enighed om dem, har jeg ikke noget at bemærke dertil. Ændringsforslaget Nr. 287, stillet af et Mindretal, kan jeg derimod ikke tiltræde. Det er det, som den sidste ærede Taler nylig motiverede. Det gaar ud paa at bevilge ekstraordinært 300,000 Kr. til Opførelsen af Boliger for Arbejdere. Som den ærede Ordfører for Mindretallet gjorde opmærksom paa, have vi en Lov, der udløber i 1909, og som stiller et saadant Beløb til Disposition hvert Aar i en Række af 5 Aar. Det er et Led i hele den Lovgivning,

hvorefter der af Statslaanefonden laanes Penge ud til 3 pCt. til humane Formaal, og disse forskellige Formaal ere afvejede overfor hverandre: Et vist Beløb til Husmænd, et vist Beløb til Fiskere og et vist Beløb til Arbejdere i Byerne til at bygge gode og sunde Boliger for. Jeg tror, det vilde være at komme ind paa en meget uheldig Praksis, om man nu pludselig vilde give sig til at bryde de Aftaler, som i den Henseende ere truffene, og inde i den Periode af 5 Aar, for hvilken Loven gælder, pludselig give sig til at fordoble Beløbet. Det vilde føre til, at naar man havde gjort det paa dette Felt, vilde man sandsynligvis forsøge det ogsaa paa andre Punkter, og maaske vilde man en Dag møde Paastanden om, at de stipulerede Beløb til Fiskerne ikke vare tilstrækkelige, der var Trang til flere Boliger, og nu skulde man ligeledes ekstraordinært bevilge større Beløb dertil. Det tror jeg, man ikke skal inklade sig paa.

Loven udløber som sagt i 1909. Det er ganske rigtigt, at de Penge, som Loven omfatter, 5 Gange 300,000 Kr., ere omtrent alle lovede ud, men de ere ikke alle betalte ud. Der er endnu Folk, der bygge og ikke ere færdige dermed, og inden de ere færdige, vil sikkert ogsaa den Periode, for hvilken Loven gælder, være omtrent udløben, og saa er det rimeligt at tage Spørgsmaalet op om, hvorvidt Loven skal fornyes.

Jeg skal udtale her, at det er min Hensigt, at vi, naar Loven er udløben i 1909, skulle fortsætte paa denne Bane, fordi jeg mener, det i og for sig er et godt og sundt Formaal. En Sum som 300,000 Kr. om Aaret vil til ingen Tid være tilstrækkelig til blot tilnærmelsesvis at skaffe gode og sunde Boliger til Arbejderne i hele dette Land. Hvis det overhovedet skulde erkendes for et Statsformaal at skaffe tilstrækkeligt af saadanne Boliger, hver Gang der meldte sig Krav derom et eller andet Sted, vilde det være ganske andre Beløb, der skulde stilles til Disposition. En enkelt Forening her i København kan med Lethed i Løbet af 1—2 Aar bruge 300,000 Kr. til at bygge Arbejderboliger for — og har gjort det, har faaet saa stort et Laan. Naar der er bevilget et saadant Beløb som 300,000 Kr. om Aaret, er det kun, fordi man ligesom har villet give en synlig Opmuntring til, at man fra anden Side skulde stræbe efter at bygge hensigtsmæssige og gode Arbejderboliger i Stedet for de almindeligt brugte Kaserer.

Det ærede Medlem hævdede, at der